

6-6/2/1957.

"SZIGORUAN TITKOS!"

Sorszám: 27
23

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT

az 1995. évi LXV. tv. 26. §-ának

figyelemmel

A Fegyveres Erők Miniszterének

12. sz. parancsa.

Budapest, 1957. február 7.

A Belügyminisztérium szerveinek megtisztelő feladata a népi demokratikus államunk védelme, a dolgozó nép belső és külső ellenségeivel szemben. E felelősségteljes feladatot a szocialista törvényesség maradéktalan betartásával kell végrehajtani.

Rendőri szerveink munkájában különösen nagy jelentőségű a törvények megtartása az állampolgárok személyi szabadságát érintő intézkedések során.

Alkotmányunk minden állampolgár számára biztosítja a személyi szabadságát és sérthetetlenségét. Ennek megfelelően a Büntető-perrendtartásról szóló törvény elrendeli, hogy személyi szabadságától bárkit csak a törvényben meghatározott esetekben és a törvény által meghatározott módon lehet megfosztani. Személyi szabadság törvényellenes megsértését a büntető törvényeink szigorúan büntetik.

A szocialista törvényesség megtartásának fokozottabb biztosítása érdekében, a Népköztársaság elleni büntettek /BHÖ. 1-től 95. pontig/ és egyéb államellenes büntettek elkövetésével gyanúsítható személyek őrizetbevételének és előzetes letartóztatásának szabályozására

m e g p a r a n c s o l o m:

- 1./ A rendőri szervek előzetes letartóztatást csak megindokolt letartóztatási határozat alapján foganatosíthatnak.

A letartóztatást a központi szervek által végrehajtandó előzetes letartóztatás esetén a Belügyminiszter, vagy első helyettese, az Országos Rendőrfőkapitányság vezetője, valamint az ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály vezetője és helyettesei, az ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály vizsgálati osztályának vezetője, a vidéki szervek által végrehajtandó előzetes letartóztatás esetén a területileg illetékes megyei / budapesti / rendőrkapitányság vezetője, vagy a Politikai Nyomozó Osztály vezetője rendeli el.

Az előzetes letartóztatás végrehajtásához minden esetben szükséges a központi szerveknél a Népköztársaság Legfőbb Ügyésze, vidéki szerveknél a területileg illetékes megyei ügyészség vezetőjének jóváhagyása.

A Legfőbb Ügyész hagyja jóvá mindazon személyek előzetes letartóztatását, akiknek az ügyében az előzetes letartóztatási határozat, ügynöki bizalmas nyomozás, vagy egyéb titkos operatív eszközök segítségével beszerzett adatok alapján készült.

Ezeket az előzetes letartóztatási határozatokat a vidéki szervek, az illetékes rendőrkapitányság vezetőjének aláírása után a Legfőbb Ügyészhez "Szigoruan Titkos" jelzéssel "futárpósta" útján Budapestre terjesszék fel jóváhagyás végett.

- 2./ Az előzetes letartóztatás elrendelése előtt minden esetben ki kell kérni a központi szerveknél a Politikai Nyomozó Főosztály vizsgálati osztályának, a vidéki szerveknél az illetékes vizsgálati alosztály véleményét.

- 3./ Az előzetes letartóztatás megszüntetése a vizsgálat folyamán szabadlábba helyezési határozattal történik.

A szabadlábba helyezést a központi szerveknél a Belügyminiszter, vagy első helyettese, az ORFK. vezetője, az ORFK. politikai nyomozó főosztály vezetője és helyettesei, az ORFK. politikai nyomozó főosztály vizsgálati osztályának vezetője, vidéki szerveknél a megyei rendőrkapitányság vezetője, vagy a politikai nyomozó osztály vezetője rendeli el.

A szabadlábba helyezésről a határozat másolatának megküldésével az illetékes ügyészt értesíteni kell.

- 4./ Az államellenes bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható személyek őrizetbevételét őrizetbevételi határozattal kell elrendelni, a Büntető-perrendtartás rendelkezéseinek szigorú megtartása mellett.

A Legfőbb Ügyész írásban hozzájárult, hogy az államellenes bűncselekmény gyanúja miatt őrizetbe vett személyt a nyomozó hatóságok 72 óráig tarthatják őrizetben. A gyanúsított 72 órán túl csak ügyészi jóváhagyással elrendelt előzetes letartóztatás alapján tartható fogva; ennek hiányában a terheltet szabadon kell bocsátani.

Az őrizetbevételt a központi szerveknél a Belügyminiszter, vagy első helyettese, az ORFK. vezetője, az ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály vezetője és helyettesei, vagy az ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály vizsgálati osztályának vezetője, vagy helyettesei, vidéki szerveknél a megyei rendőrkapitányság vezetője, vagy a Politi-

kai Nyomozó Osztály vezetője, a járási rendőrkapitányság vezetője, illetve a határőrkerületi parancsnok, vagy helyettese rendeli el.

Az őrizetbevett személyek szabadlábba helyezését határozattal kell elrendelni, melyet az az illetékes vezető engedélyez, aki az őrizetbevételt elrendelte, vagy az a felsőbb parancsnok, aki őrizetbevételi jogkörrel rendelkezik.

- 5./ A vizsgálati fogdák parancsnokai előzetes letartóztatási határozat, vagy őrizetbevételi határozat nélkül senkit nem fogadhatnak be.
- 6./ Az előzetes letartóztatást, vagy az őrizetbevételt és a szabadlábba helyezést a jelen parancsom mellékleteként kiadott " Alapelvek " szerint, az ide vonatkozó törvények szigorú megtartásával kell végrehajtani.

Az előzetes letartóztatásra és az őrizetbevételre vonatkozó korábbi parancsok érvényüket veszítik.

Elrendelem, hogy a jelen parancsomat a vezetők az operatív beosztottak előtt tegyék oktatás tárgyává.

A kiadmány hiteléül.

Hornok János r.fhdgy
Hornok János r.fhdgy

Dr. Münnich Ferenc s.k.
a fegyveres erők minisztere.

Készült 80 példányban:
Kapják:elosztó szerint.
Melléklet ldb. 6.lap.

Melléklet a 6-6/2/1957.BM.számhoz.

Sorszám: 40.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
1995. évi LXV. tv. 28. §-ával
figyelemmel

A l a p e l v e k

az államellenes bűntettekkel gyanúsított személyek előzetes letartóztatása, őrizetbevétele vagy szabadlábra helyezése végrehajtásának szabályozása tárgyában.

- 1./ A Belügyminisztérium ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály rendőri szervei az általuk kezdeményezett előzetes letartóztatás esetén kötelesek a Büntető Perrendtartásnak megfelelően határozatot hozni az előzetes letartóztatásról és azt elrendelés, illetve jóváhagyás végett az elrendelésre, illetve jóváhagyásra jogosult vezetőknek felterjeszteni. /1.sz.melléklet./

Vezető állami állásban levő személyekre vonatkozó előzetes letartóztatást csak a Belügyminiszter, vagy első helyettese, illetve az ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály vezetője rendelhet el. Az ilyen előzetes letartóztatásokat a magyar Népköztársaság Legfőbb Ügyésze hagyja jóvá.

Az előzetes letartóztatásról szóló határozatnak tartalmaznia kell:

- az elrendelő hatóság megjelölését,
- a letartóztatandó nevét, személyi adatait, állampolgárságát, iskolai végzettségét, származását, foglalkozását, pártállását, valamint lakás címét,
- a bűncselekmény törvényi minősítését,
- az előzetes letartóztatás elrendelésének kezdő napját és annak megjelölését, hogy az előzetes letartóztatás meddig tart,
- az előzetes letartóztatás okát / Bp. 97. §./,
- a határozat készítőjének aláírását, az elrendelésre jogosult vezető, valamint a jóváhagyó ügyész aláírását.

Ha az előzetes letartóztatás végrehajtásával egyidejűleg előreláthatóan házkutatást is kell tartani, akkor az előzetes letartóztatásról szóló határozatban a házkutatás elrendeléséről is intézkedni kell.

Területenkivüliséget élvező személyeket nem lehet letartóztatni, velük szemben az eljárást a nemzetközi jog előírásai alapján kell lefolytatni.

- 2./ Az államellenes bűncselekménnyel gyanúsítható személyek őrizetbevétele határozattal történik / 2.sz.melléklet/.

Az őrizetbevételi határozatnak tartalmazni kell:

- az elrendelő hatóság megjelölését,
- az őrizetbevett nevét, személyi adatait, állampolgárságát, iskolai végzettségét, származását, foglalkozását, pártállását, valamint lakás címét,
- az őrizetbevétel okát, illetve a bűncselekmény megjelölését,
- az őrizetbevétel időpontjának / óra,perc/ pontos megjelölését.

Az államellenes bűncselekmény elkövetésén tettenért személy határozat nélkül őrizetbe vehető, azonban haladéktalanul gondoskodni kell az őrizetbevételhez szükséges okmány kiállításáról.

A tettenérés esetén kívül határozat nélkül csak halaszthatatlan esetekben fogantatosítható őrizetbevétel. Ilyenek pl. a szökés veszélye, vagy ha a késedelem veszéllyel jár, vagy ha az őrizetbevétel a bűncselekmény elkövetésének megakadályozása céljából szükséges.

- 3./ Az előzetes letartóztatási és házkutatási, valamint őrizetbevételi parancsot végrehajtó beosztottak kötelesek megtenni mindazokat a szükséges intézkedéseket, melyek kizárják az előzetes letartóztatásba, vagy őrizetbe kerülő személyek szökését, a nála levő terhelő adatok, bizonyítékok megsemmisítését és azt, hogy magában, vagy másban kárt tegessen.

Csoportos letartóztatások esetén tervet kell kidolgozni az előkészítés és végrehajtás módjára.

Az előzetes letartóztatás és házkutatásnál az alábbiakat kell betartani:

- A letartóztatás, illetve házkutatás megkezdése előtt meg kell állapítani a letartóztatásba kerülő személyazonosságát.
- Az előzetes letartóztatásnál, házkutatásnál, vagy őrizetbevételnél jelenlevőket igazoltatni kell és róluk jelentést kell tenni az eljáró szerv vezetőjének.
- A letartóztatásba, őrizetbe kerülő személyt meg kell moztatni.
- A házkutatás során alaposan át kell kutatni mindazokat a helyiségeket, amelyeket a letartóztatott használt, vagy bérelt.
- A házkutatás alkalmával le kell foglalni minden tárgyi bizonyítékot, lőfegyvert, robbanóanyagot, mérget, sokszorosító gépet, nyomdaberendezéseket, demokrácia ellenes sajtótermékeket, röpiratokat, katonai térképet,

valamint a törvény által elkobzás alá eső tárgyakat. Az így lefoglalt anyagokról jegyzőkönyvet kell felvenni/3.sz.mell.

- Különös figyelemmel kell a házkutatási jegyzőkönyvben rögzíteni a pénz és valuta mennyiségét címletenként, az arany és más értéktárgyakat azok pontos megjelölésével, valamint a fegyvert és irógépet, azok számának feltüntetésével, stb.

A lefoglalt demokrácia ellenes, államellenes tartalmu iratokat alá kell iratni a letartoztatottal annak igazolására, hogy azokat az ő birtokában találták meg.

- A rejtékhely felfedezése esetén külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyv tartalmazza a rejtékhely jellegének leírását, valamint az ott talált tárgyak feltüntetését. A rejtékhelyről esetenként és az ott talált tárgyakról fényképfelvételeket kell készíteni.
- A házkutatást végrehajtó beosztottak kötelesek a lefoglalt anyagokat a helyszínen becsomagolni, lepecsételni és haladéktalanul eljuttatni az illetékes vizsgálati szervhez.
- A házkutatást végző beosztottak kötelesek leltárt felvenni a helyszínen - lakásban - hagyott vagyontárgyakról is. A leltárba vett vagyontárgyakat elismervény ellenében a lakásban maradt családtagoknak kell átadni megőrzés végett. Nem kell leltárba venni a letartoztatottal együtt lakók személyi tulajdonát képező vagyontárgyakat.
- A házkutatást lehetőleg nappal és kellő kimélettel kell végrehajtani. Tartozkodni kell a berendezési tárgyak indokolatlan megrongálásától. A házkutatást lehetőleg a letartoztatott jelenlétében, de feltétlenül az eljáró szerv által meghívott két hatósági tanu előtt kell lefolytatni.

Előzetes letartoztatás, vagy házkutatás után, ha a lakás őrizetlenül marad, le kell zárni, illetve le kell pecsételni. A lakást illetően a bírói ítélettől függően az illetékes tanács végrehajtó bizottsága dönt.

A házkutatást házkutatási parancs nélkül is végre lehet hajtani halaszthatatlan esetekben:

- ha a késedelem veszéllyel jár,
- ha tettenért, vagy megszökött személyt kell kézrekeríteni,
- ha a házkutatás a büncselekmény megakadályozása céljából szükséges.

Ilyen esetekben is kötelező a házkutatási jegyzőkönyv és a leltár elkészítése.

21

- . -

A házkutatási jegyzőkönyv és leltár egy példányát a lakásban maradt családtagoknak, vagy ha ilyen nincs, a lakóbizottság elnökének kell átadni megőrzésre.

A letartoztatott a szükséges mennyiségű felsőruhát és fehérneműt magával viheti a fogdába.

A letartoztatottat az illetékes fogdairodai beosztottnak kell átadni, aki az átvételt az előzetes letartoztatási, vagy őrizetbevételi parancs másolatán igazolja.

- 4./ A letartoztatottat a fogdába való felvételekor ismételten meg kell motozni. Ruházatának alapos átkutatás után mindenmü vágóeszközt tőle el kell kobozni. A letartoztatottat le kell fényképezni és tőle ujjlenyomatokat kell felvenni. Minden letartoztatottal ki kell tölteni a rendszeresített kérdőívet.

A fogdahelyiséget, amelyben a letartoztatottat elhelyezik, a vizsgálatot lefolytató szerv utasítása alapján kell kijelölni.

A letartoztatott személyi letétjét a fogdairoda letétkezelője veszi át megőrzésre.

A lefoglalt bizonyítékokat és a bűnjелеket képező pénz és értéktárgyakat a Vizsgálati Osztály mellett rendszeresített bűnjelkamrában kell megőrizni.

A bűnjелеket és egyéb bizonyítékokat a bíróság részére eredetben kell megőrizni és átadni.

- 5./ A vizsgálat folyamán ha az előzetes letartoztatásba, vagy őrizetbe helyezett személy szabadlábra helyezése válik szükségessé, akkor ez megindokolt szabadlábra helyezési határozat alapján történhet / 4.sz. melléklet/.

A szabadlábra helyezési határozatot ugyanazon szerv vezetői hagyják jóvá, akik jogosultak az előzetes letartoztatás, illetve az őrizetbevétel elrendelésére.

A szabadlábra helyezési határozatban hivatkozni kell a büntető perrendtartás vonatkozó rendelkezéseire /Bp. 103.§./2/bek./

Az előzetes letartoztatott szabadlábra helyezése esetén a határozat másodpéldányának megküldésével értesíteni kell a felügyeletet gyakorló ügyészt.

A vizsgálati fogdák csak szabadlábra helyezési határozat ellenében engedhetik szabadon a letartoztatottat, vagy őrizetbevett személyeket.

BELÜGYMINISZTERIUM

"SZIGORUAN TITKOS!"

Elrendelem:

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Jóváhagyom:

a Magyar Népköztársaság
Belügyminisztere

a Magyar Népköztársaság
Legfőbb Ügyésze.

" dátum "

" dátum "

HATÁROZAT AZ ELŐZETES LETARTOZTATASRÓL ES
A HAZKUTATASRÓL.

Budapest, 1957. február 8.

Kovács Lajos rny. fhdgy., a BM. ORFK. Politikai Nyomozó Főosztály
Vizsgálati Osztályának vizsgálója, megvizsgáltam Mészáros László
/ szül: Tasnád, 1911. anyja: Nagy Julia, magyar nemzetiségű, magyar
állampolgár, pártunkivüli, érettségizett, volt hortista százados,
soproni lakos/ bűnös tevékenységére vonatkozó anyagot és

megállapítottam, hogy

a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma rendelkezik olyan anya-
gokkal, melyek szerint Mészáros László a Magyar Népköztársaság el-
len kémtevékenységet végzett.

A fentiekre tekintettel úgy határoztam, hogy Mészáros László, Sop-
ron Fő-u.14. sz. alatti lakos ellen a BHÖ. 37. pont /1/ bek. a./
alpontjába felvett és a 38. pont /1/ bek. második rendelkezése sze-
rint minősülő hűtlenség és a BHÖ. 48. pont /1/ bek.-ben felvett til-
tott határátlépés büntette miatt az előzetes letartoztatást a Bp.
97. §. b./ és c./ pontja, a személyi motozást pedig a Bp. 126. §.
alapján elrendelem.

Mészáros László előzetes letartoztatásba helyezését indokolja, hogy
súlyos bűncselekményt követett el és elfogásakor is szökést kísérelt
meg. Szabadon hagyása esetén szökéstől tartani lehet.

Az előzetes letartoztatás kezdődik 1957. január 3.-án 16 h.-tól.

Az elrendelt előzetes letartoztatás a Bp. 99. §. /2/ és /3/ bekezdé-
se értelmében az előkészítő ülesig, de legfeljebb két hónapig tart.

Egyetértek:

/Kerekes György /
rny.ales.
osztályvezető.

Kovács Lajos
rny.fhdgy.

Mészáros László terhelttől bevontam a számú személyi igazol-
ványát és megőrzés végett budapesti kerületi osztálynak to-
vábbitottam.

B u d a p e s t,

Kovács Lajos
rny.fhdgy.

BELÜG MINISZTERIUM

"SZIGORUAN TITKOS!"

Elrendelem:

.....
.....

dátum

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
1995. évi LXV. tv. 28. §-a
figyelemmel

ŐRIZETBEVÉTELI HATÁROZAT.

Budapest, 1957. jan.23.

Kiss Károly rny. szds. megvizsgáltam Varga György /személyi
adatok/ budapesti lakos anyagát és

m e g á l l a p i t o t t a m,

hogy Varga György-én a debreceni repülőtéren gyanusan
viselkedett és az igazoltatás elől szökést kísérelt meg.

Varga személyazonosságának tisztázása és annak megállapítása
érdekében, hogy nevezett bűncselekményt követett-e el, a Bp.
99. §. /1/ bek. alapján

h a t á r o z a t o t h o z t a m

Varga György őrizetbevételére.

Az őrizetbevétel időpontja / pontos dátum, óra,perc./

Kiss Károly
rny.szds.

Egyetértek:

Nagy János
rny.örgy.
osztályvezető.

BELÜGYMINISZTERIUM

"SZIGORUAN TITKOS!"

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

HÁZKUTATÁSI JEGYZŐKÖNYV.

Felvéve Budapest/város/ 1957. január 2. /dátum/, a Belügyminisztérium 00621. számú 1957. január 2.-án kelt rendelete alapján Kovács János rny. fhggy., Kiss János rny. hdgy. belügyminisztériumi beosztott és Cserhalmi István, Ruzsnyák Péter, Budapest, Hold-u. 1. sz. alatti lakosok, tanuk jelenlétében fogantatosított házkutatás és személyi motozás alkalmával.

A házkutatás fogantatosítva Virág József Budapest, Hold-u. 2.sz. alatti lakásán.

A házkutatás kezdete: 1957. január 2.-án 8 óra.

A házkutatás befejezve: 1957. január 2.-án 11 óra.

A házkutatás alkalmával lefoglalt tárgyak jegyzéke.

1. 3 drb. póstai levelezőlap ausztriai feladással,
2. NOSZ 101/B. sz. füzet feljegyzésekkel,
3. 8 drb. izgató tartalmu röplap / a lakás előszobájának asztalán találtuk/.
4. 1 drb. "SZAR" típusu miniatűr fényképezőgép,
5. 6 drb. filmtekercs elfényképezve,
6. 2 drb. kb. 10 cm³ fehérszínű szagtalan folyadék. Az üvegek címkéjének felirata "alányi" és "Negatív".

A BM. beosztottai:

Kovács János rny.fhggy.
Kiss János rny.hdgy.

A házkutatással kapcsolatban
panaszom nincs.

Virág József s.k.

"SZIGORUAN TITKOS!"

Budapest, 1957. január 23.

megallapittottam,

Előzetes letartóztatása a Bp. 97. §. értelmében számú
előzetes letartóztatási határozat alapján történt.

Szakértői bizottsággal megvizsgáltattuk a birtokunkban levő
röplapot és megállapítást nyert, hogy azokat nem Kovács Miklós
írta.

Molnár László
rny. hdgy.

Nagy János rny.őrgy.
osztályvezető.

Pub. only